

خلاصه اسرار آفرینش

شیعیان

گردآورنده:

محمد حسین خوشن

تابستان ۱۳۹۸

سرشناسه	: ابن بابویه، محمد بن علی، ۳۱۱-۳۸۱ ق.
	Ibn Babawayh al-Qurmmi, Muhammad ibn Ali
عنوان قراردادی	: علل الشرایع و الاحکام فارسی، برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	: خلاصه اسرار آفرینش شیعیان / محمدحسین خوشدل
مشخصات نشر	: تهران: نشر مناقب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۴ ص: ۵/۱۴/۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۲۰۰,۰۰۰ ریال: ۱-۶-۹۵۵۶۰-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۱۴.
موضوع	: احادیث شیعه. قرن ۴ ق.
موضوع	: Hadith (Shiites) - Texts - 10th Century
رده بندی	: BP۱۲۹
رده بندی دیوب	: ۲۹۷/۲۱۲
شماره کتابشناسی	: ۵۷۷۵۰۶۷

عنوان کتاب	: خلاصه اسرار آفرینش شیعیان
گردآورنده	: محمدحسین خوشدل
تایپ و حروف چینی	: سمیه سادات نجاتی
طراح جلد	: مسعود پورمحمدی
ویراستاری ادبی و صفحه آرایی	: مهناز ستاری
ناشر	: مناقب
چاپ	: تابستان ۱۳۹۸
تیراژ	: ۱۰۰۰
نوبت چاپ	: اول
شابک	: ۱-۶-۹۵۵۶۰-۶۲۲-۹۷۸
قیمت	: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می باشد.

پست الکترونیکی: managebpub@yahoo.com

نشر و توزیع: ۰۹۱۹۳۱۸۱۲۴۷

۱۷	مقدمه
۲۱	حدیث ۱: علت ناامیده شدن آسمان و نام گذاری آدم و حوا
۲۳	حدیث ۲: علت فرار کردن حیوانات وحشی و پرندگان درندگان از یکدیگر
۲۴	حدیث ۳: علت کراهت ریختن آب برای آنکه وضومی گیرد
۲۴	حدیث ۴: علت ناامیده شدن آدم علیه السلام به آدم
۲۴	حدیث ۵: علت ناامیده شدن انسان به انسان
۲۵	حدیث ۶: علت ناامیده شدن زن به مرأة
۲۵	حدیث ۷: علت ناامیده شدن زن به نساء
۲۵	حدیث ۸: کیفیت پیدایش نسل انسان
۳۲	حدیث ۹: علت ناامیده شدن جحف به جحف
۳۲	حدیث ۱۰: علت آنکه دربین مردم، سیه پوشان، مرک و سقالبه و یاجوج و ماجوج پدید آمد
۳۴	حدیث ۱۱: علت ناامیده شدن ذوالقرنین به ذوالقرنین
۳۵	حدیث ۱۲: علت ناامیده شدن اصحاب رس به اصحاب رس و علت آنکه فارس ها ماه هایشان را آبان ماه و آذرماه و غیره نامگذاری کردند
۳۵	حدیث ۱۳: علت آنکه از نسل یوسف علیه السلام کسی به پیامبری نرسید
۳۵	حدیث ۱۴: علت آنکه یوسف علیه السلام با زلیخا ازدواج کرد
۴۴	حدیث ۱۵: علت آنکه فرعون موسی علیه السلام را نکشت با آنکه گفت: «بگذارید موسی را بکشم»
۴۴	حدیث ۱۶: علت ناامیده شدن خضر علیه السلام به خضر و علت کارهای او که موسی علیه السلام را به خشم آورد از قبیل سوراخ کردن کشتی و کشتن پسر بچه و بنا کردن دیوار.....

- حدیث ۱۷: علت آنکه موسیٰ (علیه السلام) آرزوی مرگ کرد و علت آنکه قبرش نامعلوم است ۵۳
- حدیث ۱۸: علت آنکه اسم سلیمان (علیه السلام) یک حرف بیشتر از اسم پدرش داوود (علیه السلام) داشت ۵۵
- حدیث ۱۹: پرسش قرار گرفتن جوارح بدن ۵۶
- حدیث ۲۰: علت خشک شدن اشک ها و قساوت قلب ها و فراموشی گناه ها ۵۷
- حدیث ۲۱: علت نامتناسب و زشت بودن خلقت بعضی ۵۸
- حدیث ۲۲: علت به دنیا آمدن مؤمن از کافر و کافر از مؤمن و علت آنکه گاهی مؤمن گناهی می کرد و کافر کارهای نیکو انجام می دهد ۵۸
- حدیث ۲۳: علت شهادت کردن و سبب قبولی توبه ۶۱
- حدیث ۲۴: علت وقوع عیبی و سازگاری بین مردم ۶۲
- حدیث ۲۵: علت آنکه انسان گاهی بی جهت غمگین و محزون می شود و گاه بی دلیل شادمان و مسرور می گردد ۶۹
- حدیث ۲۶: علت فراموشی و یادآوری و سبب شدن انسان به عموها و دایی هایش ۷۱
- حدیث ۲۷: علت های آفرینش اعضاء و جوارح گوناگون در بدن انسان ۷۱
- حدیث ۲۸: علت آنکه احوالپرسی بین مردم با السلام علیکم و رحمة الله و برکاته است ۷۸
- حدیث ۲۹: علت سرعت فهم و کند بودن آن در مردم ۷۹
- حدیث ۳۰: علت خوشرفتاری و بدرفتاری ۸۰

- حدیث ۳۱: علت آنکه جایز نیست که مرد به فرزندش بگوید: این نه به من شبیه است و نه به پدراتم ۸۰
- حدیث ۳۲: علت آنکه پدران طوری فرزندان خود را دوست داشته و غمشان را می‌خورند که فرزندان چنین نیستند ۸۱
- حدیث ۳۳: علت سفیدی مو و آغاز آن ۸۱
- حدیث ۱: علت طبیعت‌ها و شهوت‌ها و دلبستگی‌ها در انسان ۸۱
- حدیث ۱۵: علت آنکه خداوند از نظر مردم پنهان است ۸۶
- حدیث ۳۶: علت سلام کردن پیامبر ﷺ بر کودکان ۸۸
- حدیث ۳۷: علت آنکه برای رسالت خدا ﷺ پسری باقی نماند ۸۸
- حدیث ۳۸: علت آنکه برزخواران نزد خداوند محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم‌السلام نامیده شده‌اند ۸۹
- حدیث ۳۹: علت آنکه دوست داشتن اهل بیت علیهم‌السلام دلیل پاکی ولادت [حلال‌زادگی] و دشمنی با ایشان بر اثر ناپاکی ولادت است ۹۷
- حدیث ۴۰: علت آنکه مردم با آنکه برتری علی علیهم‌السلام را می‌دانند او را رها کرده و به غیر او روی آوردند ۹۸
- حدیث ۴۱: علت آنکه امیرالمؤمنین علی با مخالفان [خود] جنگ نکرد ۱۰۰
- حدیث ۴۲: علت آنکه امیرالمؤمنین علی وقتی به حکومت رسیدندک را نگرفت ۱۰۱
- حدیث ۴۳: علت آنکه پیامبر خدا ﷺ کُنیه امیرالمؤمنین علی را ابوتراب قرار داد ۱۰۳

حدیث ۴۴: علت نامیده شدن علی علیه السلام به امیرالمؤمنین و نامیده شدن شمشیرش به ذوالفقار و نامیده شدن حضرت امام زمان علیه السلام به قائم و مهدی ۱۰۶	
حدیث ۴۵: علت آنکه علی بن ابیطالب علیه السلام تقسیم کننده بهشت و جهنم است ۱۰۸	
حدیث ۴۶: علت آنکه علی بن ابیطالب علیه السلام اولین کسی است که وارد بهشت می شود ۱۱۷	
حدیث ۴۷: علت آنکه فاطمه زهرا علیها السلام ، زهرا نامیده شد ۱۱۸	
حدیث ۴۸: علت آنکه فاطمه و مریم علیهما السلام بتول نامیده شدند ۱۲۱	
حدیث ۴۹: علت آنکه سئمه علیها السلام برای دیگران دعا می کرد نه برای خودش ۱۲۱	
حدیث ۵۰: علت آنکه امامت در فرزندان امام حسین علیه السلام قرار گرفت نه امام حسن علیه السلام ۱۲۲	
حدیث ۵۱: علت های قوانین و اصول اسلام ۱۲۳	
حدیث ۵۲: علت آنکه مسح بر قسمتی از روبا است ۱۲۴	
حدیث ۵۳: علت استحباب آب زدن به صورت هنگام وضو ۱۲۵	
حدیث ۵۴: علت وجوب غسل برای جنابت نه برای ابرار و راسخین ۱۲۵	
حدیث ۵۵: علت آنکه وضو برای آنچه از بدن خارج می شود واجب شده نه برای آنچه داخل بدن می شود ۱۲۷	
حدیث ۵۶: علت جایز نبودن سخن گفتن در مستراح ۱۲۷	
حدیث ۵۷: علت آنکه جایز است انسان در مستراح و در حال مدفوع کردن، اذان و ذکر خدا بگوید ۱۲۸	

- حدیث ۵۸: علت طهارت مردم با سه سنگ و علت رسم شدن طهارت با آب ۱۲۹
- حدیث ۵۹: علت آنکه مرد اگر برای جنابت قبل از ادرار کردن غسل کند و پس از آن چیزی از او خارج شود باید دوباره غسل کند ولی اگر از زن چیزی خارج شود دوباره غسل نمی‌کند ۱۳۰
- حدیث ۶۰: علت آنکه جائز است حائض و جنب از مسجد عبور کنند اما نمی‌توانند در آن جاری بگذارند ۱۳۱
- حدیث ۶۱: علت آنکه واجب است هنگام وضو نام خدای عزوجل برده شود... ۱۳۲
- حدیث ۶۲: علت عیض ۱۳۲
- حدیث ۶۳: علت آنکه در وقت بیدار شدن برای نماز شب مسواک مستحب است ۱۳۴
- حدیث ۶۴: علت آنکه وقتی زنان پس از غسل جنابت می‌کردند زردی عطرا بر بدن‌هایشان باقی می‌گذازند ۱۳۴
- حدیث ۶۵: علت آنکه حائض فقط روزه را قضا می‌کند نه نماز را ۱۳۵
- حدیث ۶۶: علت آنکه لباس از شیر و ادرار دختر بچه نجس می‌شود و از شیر و ادرار پسر بچه شسته نمی‌شود ۱۳۶
- حدیث ۶۷: علت آنکه اگر سر نخل خرما قطع شود دیگر نمی‌روید ۱۳۶
- حدیث ۶۸: علت آنکه طایف ازد از همه ی مردم دهانشان خوشبو تر است ۱۳۷
- حدیث ۶۹: علت آنکه مزی و ودی وضو را باطل نمی‌کند ۱۳۷
- حدیث ۷۰: علت آنکه تب یک شب کفاره ی یک سال [گناه] است ۱۳۹
- حدیث ۷۱: علت روبه قبله کردن میت ۱۳۹
- حدیث ۷۲: علت آسان و سخت جان دادن مؤمن و کافر ۱۳۹

- حدیث ۷۳: علت گذاشتن جریده [شاخه تازه] برای میت ۱۴۰
- حدیث ۷۴: علت پنج تکبیر گفتن بر میت ۱۴۱
- حدیث ۷۵: علت آنکه نباید میت را ناگهان وارد قبر کرد ۱۴۲
- حدیث ۷۶: علت آنکه بهترین صف در نماز، صف اول است و در نماز میت صف، آخر ۱۴۲
- حدیث ۷۷: علت آنکه چشم میت به هنگام مرگش اشک می‌ریزد ۱۴۳
- حدیث ۷۸: علت پاشیدن آب بر قبر ۱۴۳
- حدیث ۷۹: علت آنکه جایز نیست میت را تنها بگذارند ۱۴۴
- حدیث ۸۰: علت آنکه مستحب است ولی میت بعد از رفتن مردم بماند و تلقین بخواند و صدایش را بلند کند ۱۴۴
- حدیث ۸۱: علت آنکه کن‌ها بخور [عطر] داده نمی‌شوند و به اموات عطر نمی‌زنند ۱۴۴
- حدیث ۸۲: علت عذاب قبر ۱۴۵
- حدیث ۸۳: علت آنکه جایز نیست مرد ختنه نشده امام جماعت باشد ۱۴۷
- حدیث ۸۴: علت آنکه نماز واجب و مستحب در خانه رزین‌ها رکعت است ۱۴۸
- حدیث ۸۵: علت کافر نامیده شدن ترک کننده نماز ۱۴۸
- حدیث ۸۶: علت آنکه شراب خوار هرگاه شراب خورد نمازش تا چهل روز قبول نمی‌شود ۱۵۰
- حدیث ۸۷: علت آنکه دمیدن و فوت کردن به محل سجده مکروه است ۱۵۰
- حدیث ۸۸: علت آنکه جایز نیست مرد انگشتر حدید به دست کند و در آن نماز بخواند و هم چنین جایز نیست مرد طلا بیوشد و در آن نماز گزارد ۱۵۱

- حدیث ۸۹: علت آنکه اذان واقامه برزن واجب نیست ۱۵۱
- حدیث ۹۰: علت آنکه خواندن سوره ی جمعه و منافقین در روز جمعه شایسته است ۱۵۲
- حدیث ۹۱: علت آنکه نمازگزار بعد از سلام سه بار تکبیر می گوید و همراه با آن دستش را بلند می کند ۱۵۳
- حدیث ۹۲: علت سجده ی شکر ۱۵۴
- حدیث ۹۳: علت تسبیح حضرت فاطمه علیها السلام ۱۵۴
- حدیث ۹۴: علت آنکه کسی که شیعه نبوده سپس شیعه شده و توبه نموده قضای هیچ چیز از قبیل نماز و روزه حج و غیره واجب نیست مگر زکات ۱۵۷
- حدیث ۹۵: علت واجب شدن روزه بر مرد ۱۵۷
- حدیث ۹۶: علت آنکه خدای جل جلاله روز را برای امت محمد صلی الله علیه و آله سی روز و بر امت های پیشین بیش از این واجب نمود ۱۵۸
- حدیث ۹۷: علت آنکه احتلام روزه را باطل نمی کند اما تنگی باطل می کند ۱۶۰
- حدیث ۹۸: علت آنکه روزهای سیزده و چهارده و پانزده از ما ایام البیض نامیده شده و هم چنین علت ریش برای مردان ۱۶۰
- حدیث ۹۹: علت نازل شدن آمرزش در شب عید فطر بر کسی که ماه رمضان را روزه بگیرد ۱۶۳
- حدیث ۱۰۰: علت وجوب شتر فربه بر محرمی که به ساق پا یا عورت زنی نظر کند و محتمل شود ۱۶۴
- حدیث ۱۰۱: علت آنکه حج بر تر از نماز و روزه است ۱۶۵
- حدیث ۱۰۲: علت آنکه برای زن محرم پوشیدن شلوارها جایز است ۱۶۶

- حدیث ۱۰۳: علت آنکه مسجد فضیخ، فضیخ نامیده شد ۱۶۷
- حدیث ۱۰۴: علت آنکه زیارت پیامبر ﷺ و امامان علیهم السلام بعد از حج، واجب گردید ۱۶۷
- حدیث ۱۰۵: علت حرام کردن شراب ۱۶۹
- حدیث ۱۰۶: عواقب شراب و میگساری ۱۷۰
- حدیث ۱۰۷: علت تحریم ربا ۱۷۱
- حدیث ۱۰۸: حد رباخوار بعد از دانستن حکم آن ۱۷۲
- حدیث ۱۰۹: علت آنکه پرستو بر زمین راه نمی رود و درخانه ها ساکن است ... ۱۷۳
- حدیث ۱۱۰: علت آنکه ناو چشمش را به زیر انداخته و سرش را به آسمان بلند نمی کند ۱۷۴
- حدیث ۱۱۱: علت آنکه بزدمش رو به خاک و عورتش نمایان است اما گوسفند عورتش پوشیده است ۱۷۴
- حدیث ۱۱۲: علت آنکه خدای عزوجل مگس را آفرید ۱۷۵
- حدیث ۱۱۳: علت آفرینش سگ ۱۷۵
- حدیث ۱۱۴: علت پیری صورت بدون زیادی عمر ۱۷۶
- حدیث ۱۱۵: علت لزوم شاهد و گواه در ازدواج ۱۷۷
- حدیث ۱۱۶: علت اینکه ازدواج همزمان با دو خواهر حرام است ۱۷۷
- حدیث ۱۱۷: علت نهی از ازدواج با برادرزاده و خواهرزاده همسر ۱۷۷
- حدیث ۱۱۸: علت آنکه خدای عزوجل غیرت را برای مردان قرارداد نه برای زنان ۱۷۸
- حدیث ۱۱۹: علت تراشیدن سر نوزاد ۱۷۸
- حدیث ۱۲۰: علت ختنه ۱۷۸

- حدیث ۱۲۱: علت آنکه عده مطلقه سه ماه یا سه حیض است و عده‌ی وفات چهار ماه و ده روز..... ۱۷۹
- حدیث ۱۲۲: علت برتری دادن مردان بر زنان ۱۸۰
- حدیث ۱۲۳: علت آنکه زن در ازدواج موقت مرد آزاد را محصن نمی‌کند ۱۸۲
- حدیث ۱۲۴: علت کراهت دمیدن [فوت کردن] در ظرف غذا ۱۸۲
- حدیث ۱۲۵: علت آنکه بلندکردن موی سبیل و زیر بغل و زهار جایز نیست ... ۱۸۳
- حدیث ۱۲۶: علت آنکه برآوردن عقوبت را از زندگان به تأخیر می‌اندازد ۱۸۳
- حدیث ۱۲۷: علت کراهت پوشیدن کفش نوک تیز..... ۱۸۴
- حدیث ۱۲۸: علت جزیره مد ۱۸۴
- حدیث ۱۲۹: علت زلزله ۱۸۵
- حدیث ۱۳۰: علت بدتر بودن غیبت از ارت ۱۸۸
- حدیث ۱۳۱: علت آنکه سوت زدن مکروه است ۱۸۹
- حدیث ۱۳۲: علت طولانی و کوتاه شدن سلطنت سلاطین ۱۸۹
- حدیث ۱۳۳: علت آنکه وصیت فقط برای یک سوم است ۱۹۰
- حدیث ۱۳۴: علت آنکه در ارت «سه‌م پسر به اندازه سه‌م دو» قرار است ۱۹۱
- حدیث ۱۳۵: ارت پسر ارشد متوفی ۱۹۳
- حدیث ۱۳۶: علت حرمت نافرمانی از پدر و مادر ۱۹۴
- حدیث ۱۳۷: علت آنکه گاهی مؤمن مرتکب محرمات می‌شود و کافر زمانی کارهای خوب می‌کند ۱۹۵
- حدیث ۱۳۸: علت زردی چهره‌ها و کبودی چشم‌ها و ریختن دندان‌ها و ورم چهره‌ها ۱۹۹

حدیث ۱۳۹: ازدواج دختران	۲۰۰
حدیث ۱۴۰: گریه کودکان بدون دلیل	۲۰۱
حدیث ۱۴۱: علت آنکه زدن کودکان به خاطر گریه کردنشان جایز نیست	۲۰۱
حدیث ۱۴۲: سؤال اعرابی از امام علی در مسجد کوفه	۲۰۲
منابع	۲۱۴

مقدمه

اشاره‌ای به زندگی شیخ صدوق:

ابوجعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی ملقب به شیخ صدوق در اواخر سال ۳۰۶ هـ. ق در خاندان آل بویه که خاندان علم و تقوا بودند متولد شد.

جریان ولادت او چنانچه شیخ طوسی ره در کتاب الغیبه می‌نویسد به تقاضای دعای پدرش از حضرت بقیة الله علیه السلام به واسطه جناب حسین بن روح صورت گرفته است که او خواست حضرت دعا کند تا خداوند فرزندی فقیه به او اعطا کند و از نامه حضرت چنین جواب رسید که به زودی کنیزی دیلمیه نصیر مومی شود که از او دارای دو پسر فقیه خواهی شد. وی در سال ۳۸۱ هـ. ق در حدود ۷۵ سالگی در شهری رحلت کرد و بارگاه‌اش در قبرستانی به نام عهد نزدیک شاه عبدالعظیم معروف است.

پدر بزرگوارش جناب علی بن حسین از علما و محدثان برجسته‌ایم بوده است که بیش از ۲۰ کتاب دارد که رساله الشرایع و کتاب الامامه و تبصره من الحیره از اوست. شیخ صدوق بیش از همه از پدر

بزرگوارش نقل روایت کرده است که در حدود یک سوم سند روایات کتاب‌های او نام پدرش وجود دارد.

شیخ صدوق از برجسته‌ترین چهره‌های عالمان شیعی و از پیشگامان حدیث شیعه است که نزد همگان به

وثاقت و تقوی و فضل و دانش شهرت داشته است. شیخ طوسی در توفیق‌الهی نویسد، در میان دانشمندان قبی نظیری در حفظ دانش بسیار یابی او دیده نشده است، نزدیک سیصد کتاب تالیف کرده است (الفهرست، ص ۷۰).

شیخ صدوق تحصیلات اولیه را در قم نزد پدرش شروع و سپس به شهرری هجرت کرد و برای استیانی به معارف و روایات سفرهای فراوانی انجام داد و با مشایخ بزرگی مانند عبدالواحد بن محمد بن عبدوس در مشهد و احمد بن زیاد بن - همدانی در همدان و احمد بن حسن قطان در ری و احمد بن ثابت درانی در بغداد و احمد بن ابراهیم بن هارون قاضی در کوفه و احمد بن ابی جعفریه در فیروزحجاز ملاقات و از آنان نقل و روایت کرده است. و شاگردان بزرگی مانند شیخ مفید و ابن قضایری و هارون بن موسی تلکبری و احمد بن علی سیرافی و محمد بن قائم فارسی و شیخ ابوالبرکات علی بن الحسن خوزی

و ابوالحسن جعفر بن حسن بن حکم قمی داشته که از او استفاده و نقل روایت کرده‌اند. او صاحب تالیفات بسیاری است که خود او در مقدمه کتاب من لایحضره الفقیه اشاره می‌کند که تا آن هنگام ۲۴۵ کتاب تألیف کرده است و شیخ طوسی در فهرست و ابن شهر آشوب در معجم السماء تالیفات او را حدود ۳۰۰ کتاب می‌دانند.

از مهم‌ترین کتاب‌های او من لایحضره الفقیه است که یکی از کتب اربعه شیعه است و اکثرین ۱۱ کتاب از او باقی مانده است که کتاب‌های الخصال، معانی الاخبار، رجال، شایع، ثواب الاعمال، عقاب الاعمال، عیون الاخبار، الرضا (علیه السلام)، اکمال الدین، التوحید و رجاء آن‌هاست.

ما در این کتاب تمام موارد سؤال دانش آموزان و دانشجویان فریخته در مورد بعضی از علل‌ها از اسرار آفرینش را با احتیاط آورده‌ایم که پاسخ آن‌ها باشد در صورت نیاز آن‌ها به تحقیق بیشتر می‌توانند به منبع اصلی کتاب‌های شیخ صدوق مراجعه گردد.